

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Modus confutationis per interrogationem. Cicero pro Quinctio nu. 36. Ita
rotundè aggreditur. Capvt XXXVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

pe scrutatus est Alpes: ut ubi hostis non erat, sibi triumphum causam aliquam quaereret. Eadem cupiditate vir summo ingenio praeditus, C. Cotta nullo certo hoste, flagrauit, eorum neuter triumphavit, quod alteri illum honorem collega, alteri mors ademit. Irrisa abs te paulo ante M. Pisonis cupiditas triumphandi, a qua te longè dixisti abhorre: qui etiam si minus magnam bellum gesserat, ut abs te dictum est, tamen istum honorem contemnendum non putavit. Tu eruditior, quam Piso, prudentior, quam Cotta, abundantior ingenio, sapientia, quam Crassus, ea contemnis, quae illi idiotae, ut tu appellas, praegloria duxerunt: Quod si reprehendis, quod cupidi laurea fuerint, cum bella, aut parva, aut nulla gessissent: tu tantis nationibus subactis, tantis rebus gestis, minime fructum laborum tuorum, praemia periculorum, virtutis insignia contemnere debuisti. Neque verò contempsisti, licet Themista sapientior, sed os tuum ferreum senatus conuicio verberari noluerit.

*Vide item
praclarum
eius exem-
plum 1. de
divin. n. 33.*

Est & illa confutatio ironica, & artificiosa, cum debile aliquod aduersarij praesidium oratores extollunt per iocum, & derisum, ut facilius infringant, sic res militares Verris confutat Cic. 7. Verr. n. 3.

Non possum dissimulare, Iudices: timeo, ne C. Verres propter hanc virtutem eximiam in re militari, omnia quae fecit impune fecerit. Venit enim mihi in mentem, in iudicio M. Aquilij, quantum auctoritatis, quantum momenti oratio M. Antonij habuisse existimata sit: qui ut erat in dicendo non solum sapiens, sed etiam fortis, causa prope perorata, ipse arripuit M. Aquilium, constituitque in conspectu omnium, tunicamque eius a pectore abscidit, ut cicatrices Pop. Rom. iudicesque aspicerent aduerso corpore exceptas: simul & de illo vulnere, quod ille in capite ab hostium duce acceperat multa dixit: eoque adduxit eos, qui erant iudicaturi, vehementer ut vererentur, ne quem virum fortuna ex hostium telis eripuisset, cum sibi ipse non pericissit, hic non ad populi Rom. laudem, sed ad iudicium crudelitatem videretur esse seruatus. Haec eadem nunc ab illis defensionis ratio, viaque tentatur: idem quaeritur, sit fur, sit sacrilegus, sit flagitiorum omnium, vitiorumque princeps: at est bonus Imperator, & felix, & ad dubia reip. tempora reseruandus. Non agam summo iure tecum: non dicam

id quod debeam forsitan obtinere: cum iudicium certa lege sit constitutum, non quid in re militari fortiter feceris, sed quemadmodum manus ab alienis pecunijs abstinueris, abs te doceri oportere: non, inquam, sic agam, sed ita quaeram quemadmodum te velle intelligo, quae tua opera, & quanta fuerit in bello. Quid dices? an bello fugitiuorum Siciliam virtute ibi tua liberatam: magna laus, & honesta oratio: sed tamen quo bello? nos enim post id bellum, quod M. Aquilius confecit, sic accepimus nullum in Sicilia fugitiuorum bellum fuisse. At in Italia fuit. Fateor & magnum quidem, ac vehementem, num igitur ex bello partem aliquam laudis appetere conaris? num tibi illius victoriae gloriam cum M. Crasso, aut Cn. Pompeio communicandum putas? non auctoror, hoc etiam deesse impudentiae tuae, ut quidquam eiusmodi dicere audeas. Obstitisti videlicet, ne ex Italia transire in Siciliam fugitiuorum copiae possent, ubi: quando? qua ex parte? cum aut nauibus, aut ratibus conarentur accedere: nos enim nihil unquam profus audiuimus, & illud audiuius, M. Crassi fortissimi viri, virtute consilioque factum, ne ratibus coniunctis, freto fugitiui ad Messanam transire possent: à quo illi conatu, non tantopere prohibendi fuissent; si vlla in Sicilia praesidia ad illorum aduentum opposita putarentur.

N. N.

I. Haec ad apparatus valet, & pompam, ubi tenentur iam auditorum animi, nec res tam probationem desiderant, quam delectationem. Ita, que in istis argumentis Cicerone mirificus artifex in sinuosis laciniosa orationis flexibus ludens, totum illud ostentat apparatus eloquentiae choragium, hypotyposis facit, inducit fermocinationes, modo ridet, modo serio pungit, modo vellicat, & nihil non praestat ad ornandum.

Modus confutationis per interrogationem.

Cicero pro Quinctio nu. 36. Ita rotundè aggreditur.

CAPVT XXVII.

Nego fuisse causam, cur postularet: nego ex edicto possidere potuisse. Nego posse

disse, hæc tria cum docuero, petorabo. Non fuit causa, cur postulares. Qui hoc intelligi potest? quia Sexto Nævio, neque ex societatis ratione, neque priuatim quicquam debuit Quintius, quis huic rei testis est? Idem qui acerrimus aduersarius. In hac re, te (inquam) testem, Nævii, citabo. Annum, & eo diutius post mortem C. Quintij fuit in Gallia tecum, simul Quintius. Doce, te petiisse ab eo istam nescio, quam in mirabilem pecuniam, doce, aliquando mentionem fecisse: dixisse deberi, debuisse concedam. Moritur C. Quintius, qui tibi, vt ais, certis nominibus grandem pecuniam debuit, hæres eius P. Quintius in Galliam ad te ipsum venit in agrum communem: eo denique vbi non modo res erat, sed ratio quoque omnis, & omnes literæ. Quis tam dissolutus in re familiari fuisset, quis tam negligens, quis tam tui, Sexte, dissimilis, qui cum res ab eo, qui contraxisset, recessisset, & ad hæredem peruenisset, non hæredem cum primum vidisset, certiores faceret appellaret, rationem afferret: si quid in controuersiam veniret, aut intra parietes, aut summo iure experiretur: itane quod viti optimi faciunt, si qui suos propinquos, ac necessarios, caros, & honestos esse, atque haberi volunt. Id Sex. Nævius non faceret, qui vsque eò feruet, ferturque auaritia, vt de suis commodis nolit aliquam partem amittere, ne quam partem huic propinquo suo vilius ornamentum relinqueret? Et is pecuniam, si qua deberetur, nõ peteret, qui, quia quod debitum nunquam est, id datum non est, non pecuniam modo, verum etiam hominis propinqui sanguinem, vitamque eripere conatur? Huic tu molestus esse, videlicet noluisti, quem nunc respirare libere non finis: quem nunc interficere nefarie cupis, eum tu prudenter appellare volebas? Ita credo hominem propinquum, tui obseruantem, virum bonum, pudentem, maiorem natu volebas, aut non audebas appellare. Sæpè vt fit cum ipse te confirmasset, cum statuisses de pecunia mentionem facere, cum paratus, meditatusque venisses, homo timidus virginali verecundia, subito ipse te retinebas: excidebat repente oratio cum cuperes appellare, non audebas, ne inuitus audiret, id erat profecto. Credamus hoc Sex. Nævium, cuius caput oppugnet, eius auribus pepercisse.

N. N.

Nota argutum initium, & vilox, in quo pugnacitas suo calore delectat. Toto demde cursu, non videtur, vt in superius commemoratis amplificationibus, sed acerrimis urget rationibus. Genuinum nauiter infigit aduersario.

Modus per Subiectionem frequentissimus, & optimus.

Cic. pro Quintio nu. 41.

CAPVT XXXVIII.

Appellandi tempus non erat: at tecum anno plus vixit. In Gallia agi non potuit? at & in prouincia ius dicebatur, & Romæ iudicia fiebant. Restat vt summa negligentia tibi obstiterit, aut vnica liberalitas, si negligentiam dicis, mirabimur; si bonitatem, ridebimus: neque præterea qui possis dicere inuenio. Et pro Sexto Roscio n. 37.

Occidisse patrem Sex. Roscius arguitur: scelestum, Dij immortales, ac nefarium facinus, atque eiusmodi, quo vno maleficio scelera omnia complexa esse videantur? Etenim si (id quod præclare à sapientibus dicitur) vultu sæpè læditur pietas: quod supplicium satis acre reperietur, in eum, qui mortem obrulerit parenti, pro quo mori ipsum, si res postularet, iura diuina, atque humana cogebant. In hoc tanto, tam atroci, tam singulari maleficio, quod ita raro extitit, vt si quando auditum sit, portentis, ac prodigij simile numeretur; quibus tandem te C. Erucij argumentis accusatorem censes vt oportere? nonne & audaciam eius, qui in erimen vocetur, singularem ostendere, & mores feros, immanemque naturam, & vitam vitij, flagitijque omnibus deditam, denique omnia ad perniciem profligata, atque perditam: quorum tu nihil in Sex. Roscium, ne obijciendi quidem causa, contulisti. Patrem occidit Sex. Roscius: qui homo? adolescentulus corruptus, & ab hominibus nequam inductus? annos natus magis quadraginta. Vetus videlicet sicarius, homo audax, & sæpè in cæde versatus: at hoc ab accusatore, ne dici quidem audistis. Luxuries igitur hominem nimirum, & eris alieni magnitudo, & indomitæ animi cupiditates, ad hoc scelus impulerunt. De luxuria purgavit Erucius, cū dixit, hunc ne in cõuiuio quidem villo ferè interfuisse. Nihil autem vnquam debuit: cupiditates porro, quæ sunt

M m sunt